

nepotrební. Če pa se že prevaja, tedaj naj bodo prevodi boljši od vseh dosedanjih. Uvod „O slovenskoj novelistici“ je pisan simpatično, a precej površno; nekatere trditve so pretirane, ponekod precej naivne. V to razpravo gotovo ne spada ona digresija o delovanju naše duhovščine na literarnem polju (6). Dostikrat sploh nisem vedel, ali je mislila pisati pisateljica pregled slovenske literature; ali pa pregled razvoja slov. novelistike, ki ga gospa pisateljica ni znala obdelati pragmatično.

Dr. R. Molè.

Dr. Gustave Le Bon, Psihologični zakoni razvoja narodov. Iz francoščine preložil in uvod napisal A. Ogris. Izdala in založila „Omladina“. Natisnila Zvezna tiskarna. V Celju 1913. V. 8°. VII+140 str. Broš. 2 K 50 v. (Znanstvena knjižnica „Omladine“, IV. knjiga.)

Pred par meseci se je pojavila ta lepa knjiga na slovenskem književnem trgu. Ako govorimo o nji šele sedaj, ni prepozno, kajti ta knjiga ima stalno vrednost in se bo o nji še govorilo. Sicer se je o nji pri nas že pisalo, predno je izšel slovenski prevod. Enkrat je namreč v „Času“ pisal g. Terseglav o razvoju narodov in se je pokazalo, da je zelo mnogo črpal iz Le Bona, ne da bi ga citiral. Kritiki, ki so to zapazili, so ga resno prijeli. — Naša praška generacija se je že pred leti s to knjigo precej pečala, saj je bil češki prevod skoraj vsem znan, in takrat je bila takozvana „narodnostna filozofija“ glavni problem mlade generacije. V tem oziru pa nudi Le Bon najlepše odgovore na mnoga težka vprašanja. Slovenski prevod pa smo dobili šele sedaj, ko se je ona generacija že po večini vrnila v domovino. Prevod je oskrbel marljivi A. Ogris, ki ga občinstvo pozna po njegovih izbornih esejih. Kakor vse publikacije, ki so izšle v znanstveni knjižnici „Omladine“, se tudi ta odlikuje po lepi zunanosti. O Le Bonu je napisal prevajatelj lep predgovor, ki kaže, kako je Le Bon prišel do končnih zaključkov pri preiskovanju psihologičnih zakonov o razvoju narodov. Knjiga je prevedena ne le v vse evropske jezike, ampak tudi v arabščino, turščino, hindustanščino in japonščino. Živimo v dobi, ki utegne dobiti skupen naslov „boji narodov — boj plemen“. Na lastnem telesu čutimo škodljivost renegatstva in iščemo skupne plemenske duše jugoslovanskega plemena. Le Bon nam bo v tem oziru vedel marsikaj povedati, kaj je narod, kaj je domovina, kaj je pleme, kaj je duša naroda itd. Knjiga je pregledno sestavljena. Vsak stavek je takorekoč citat, ki ti vzbuja sto in sto novih misli. Prava knjiga za naš čas! Prevodu ni kaj očitati. Včasih so rekli, da bo ustvaril Ogris novo slovenščino, ker je rabil preveč tujih izrazov, tako da ga je često celo akademično izobražen človek težko razumel. V tem oziru se je nekoliko poboljšal in rabi tujke le tam, kjer ni dobrih domačih izrazov. Zato se prevod čedno čita. Sicer pa ravno te vrste dela potrebujejo precej izurjenega jezika, ker se v knjigi podajajo uspehi visoke učenosti. Ta knjiga pa bo tudi lajku dobro razumljiva in je le želeti, da bi naša mlada inteligenca posegla po nji in iz nje črpala navodila za svoje nazore o razvoju narodov in plemen.

Dr. I. Lah.

Andro Kovačević, Posljednji Nenadić. Roman. U Zagrebu 1913. Izdanje Matice Hrvatske. Inicijali i naslov T. Krizmana. 8°. 164 str.

Naslov in junakovo ime napotita čitatelja, da si obeta v romanu klavрно zgodbo kakšnega življenjskega mojstra-skaze in plane nemudoma k zadnji strani. In res, čisto na koncu stoji epitaf: „Ovdje počiva POSLEDNJI NENADIĆ. Živio — umr'o. Htio mnogo — ne izveo ništa. Patvorina“. Ljubezniva odkritosrčnost v napisu kaže, da ga niso sestavili žalujoči ostali. Pol stoletja je Nenadić kolovratil po tej solzni dolini, hotel, hotel, hotel, se počudačil in osivel: naročil si je nagrobni